

2. Сидакова Л.В. Сущность и основные признаки дуальной модели обучения // Образование и воспитание. 2016. № 2. С. 62-64.

3. Помінчук С.Г. Професійна орієнтація в системі впровадження дуальної форми здобуття освіти. "Young Scientist", № 8 (72), 2019. С. 339—344.

ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Шітіков Р.В. студент гр. Дз-72-20 rp@khadi.kharkov.ua,

Півнік Р.С. студент гр. Д-42-18 rp@khadi.kharkov.ua,

Самохвалов С.А. студент гр. ДГ 36-т1-19

rp@khadi.kharkov.ua,

Швець В.М. студент гр. ДГ 36-т1-19 rp@khadi.kharkov.ua

Харківській національний автомобільно-дорожній університет

В умовах карантинних обмежень, які пов'язані з COVID-19, навчальні заклади змінили звичайний режим навчання з очного на дистанційний. Що привело до масового використання інформаційних технологій. Сьогодні сучасні комп'ютерні технології здатні забезпечити доступ та передачу різноманітної навчальної інформації з застосуванням інформаційних технологій для студентів різних форм освіти.

Дистанційне навчання передбачає організацію певного навчального процесу чи програми для самостійної роботи

студентів чи слухачів, оскільки саме самостійна робота є базовим компонентом при віддаленому форматі навчання. При такому режимі навчання студент і викладач часто розділені не лише у просторі, а й у часі, тому діалог між ними може здійснюватися лише за допомогою інформаційних засобів спілкування. Система дистанційного навчання дозволяє жителям різних регіонів, у яких немає можливості здобуття класичної вищої освіти або у навчальних закладах відсутній необхідний профіль чи напрями необхідної освіти, здобути її.

До ключових принципів дистанційного навчання можна віднести:

- встановлення он-лайн контакту між студентами та викладачами;
- самостійне освоєння певних компетенцій заданого курсу навчання;
- спілкування в інтерактивній системі з викладачами під час перебування безпосередньо на робочих місцях у віддалених територіях.

Для розвитку системи дистанційного навчання необхідно створення нових методик та технологій навчання, адаптованих до інформаційно-комп'ютерного середовища спілкування.

Головним принципом цього середовища має бути чітке розуміння, що спілкуються студенти, а не пасивні слухачі та споживачі інформації та знань, активні учасники навчального процесу, які створюють своє бачення та розуміння процесу навчання.

В даний час у технології дистанційного навчання активно використовуються елементи, що дозволяють адаптувати цей вид навчання до реалій часу. До особливостей дистанційного навчання можна віднести [1, 2, 3]:

- гнучкість освіти, студенти можуть займатися у зручному для себе місці та зручному ритмі чи темпі;
- одночасність освіти – студент може вивчати дисципліни освітньої програми, поєднуючи навчання з професійною діяльністю;
- навчання не залежить від відстані та міста знаходження студента, відстані або місце знаходження не є перешкодою для здобуття якісної освіти;
- економічність «дистанційної освіти»;
- соціальність освіти – цей вид освіти знімає напруженість між викладачами студентами та забезпечує рівні умови здобуття освіти незалежно від матеріальних можливостей;
- масовість освіти – кількість студентів перестала бути критичним показником, як і аудиторії.

Ці характеристики дистанційного навчання можна назвати позитивними порівняно з класичними формами (очної та заочної) здобуття освіти.

Але в системі дистанційного навчання є багато характерних правил і вимог, що стосуються як викладачів, так і тих, хто навчається. Ці вимоги становлять складнощі для розуміння, вони складніші і складніші по відношенню до класичної освіти. На відміну від заочного навчання, дистанційна

освіта не має у своїй системі виїзду студентів на заліково-екзаменаційні сесії. А в теперішній час не всі роботодавці готові надавати навчальну відпустку для складання сесій.

У системі дистанційного навчання це робити не треба. Це, звісно, «плюс» для такого виду освіти.

Розглядаючи такий вид навчання, можна виділити такі аспекти:

- надання можливості отримувати необхідну освіту без відриву від трудової діяльності;
- надання можливостей для переривання навчання та відновлення при необхідності;
- зниження вартості навчання при широкій доступності освітніх ресурсів;
- надання можливостей в отриманні освіти без виїзду до місця навчання;
- забезпечення вільний доступ до освітніх ресурсів вітчизняного та світового рівня;
- можливість здобуття освіти шляхом комбінування різних курсів навчання, що надаються різними навчальними закладами;
- розширення кола людей, готових отримувати якісну освіту, без вікових обмежень;
- задоволення потреб підприємств та організацій у якісно підготовлених спеціалістах та кваліфікованих працівниках;

- проведення курсів підвищення кваліфікації працівників та фахівців підприємств та організацій без відриву від трудової діяльності;
- підвищення та розширення кругозору та рівня самосвідомості населення країни;
- підтримка та розвиток загального освітнього простору для аудиторії як студентів з України, так для тих, хто навчається з інших країн світу.

Але, незважаючи на позитивні характеристики, дистанційне навчання має негативні сторони. І їх чимало. До них можна віднести:

- для навчання у такій системі необхідно мати комп'ютерне обладнання та спеціальні пристрої до нього, а це недешево, це найбільша з усіх проблем;
- багато студентів, як виявляється, не може сприймати подану віддалено інформацію або сприймає її дуже повільно і не в повному обсязі, а це впливає на якість розуміння та засвоєння матеріалу, особливо це стосується технічних дисциплін;
- ще одна проблема пов'язана із проведенням лекцій для віртуальної аудиторії, викладач бачить матеріал лекції по-своєму, «особливим баченням», тому читаючи лекцію, він пропонує матеріал, спираючись на певні джерела інформації, якими користувався під час підготовки даної лекції, застосовує свій особистий досвід і погляд на розкриття цієї теми. А віртуальна аудиторія, що сприймає це, не може вловити цього (звичайно,

- викладач має право викласти свій лекційний матеріал у вільний доступ, але це не замінить спілкування наживо);
- також є проблема забезпечення дистанційного навчання якісним інтернетом.

Таким чином, дистанційне навчання виявило наступні проблеми: перша проблема – це величезний обсяг роботи. При очному навчанні для того, щоб оцінити роботу студента, достатньо було кілька разів на місяць проводити семінарські або залікові заняття. При цьому найчастіше використовувалися усні опитування, що давало змогу оцінити знання навіть великої кількості студентів. Проте за умов дистанційного навчання такі заняття провести неможливо. Кожен студент повинен опрацювати матеріал самостійно та подати свою роботу письмово. Це, звичайно, збільшує трудовитрати викладача, бо кожна робота має бути перевірена та оцінена; ще одна проблема полягає у проведенні практичних робіт, не кожен студент може виконати задану практичну роботу самостійно, навіть маючи методичні рекомендації щодо виконання даної роботи. Якщо в умовах очного навчання досить наочно показати і пояснити суть проведення певної роботи, то умовах дистанційного навчання цього зробити неможливо. Викладачеві доводиться багаторазово пояснювати принцип виконання практичних робіт та завдань. У дистанційному навчанні відсутній один із головних компонентів методики викладання – особисте спілкування. Саме особисте спілкування допомагає швидше зрозуміти і засвоїти дуже важкий матеріал, що викладається. Тому певна частина студентів не може впоратися із виконанням завдання з першого разу. У

системі дистанційного навчання доводиться консультиувати студентів багаторазово, перевіряючи здані ними роботи кілька разів. Також у навчальному плані є дисципліни, рівень засвоєння яких за дистанційного навчання дуже низький. Це стосується дисциплін технічного блоку навчання. Наприклад, проведення занять у спеціалізованих лабораторіях або з використанням спеціалізованого програмного комплексу.

Також є проблема соціального характеру – все наше суспільство виборює підтримку активного і здорового життя. Але дистанційне навчання не передбачає активного способу життя, тому що за такого виду навчання доводиться проводити чимало часу за електронними пристроями, що, звичайно, не сприяє збереженню здоров'я [1, 2, 3].

Література:

1. Смирнова А. С. Организация дистанционного обучения студентов в условиях пандемии. Вестник Приамурского государственного университета им. Шолом-Алейхема, №. 4 (41), 2020, С. 93-100.

2. Смогоржевский Д.А. Основные проблемы дистанционного обучения. StudNet, vol. 3, no. 12, 2020, С. 347-358.

3. Шнейдер Е.М., Овчинникова С.В. Положительные и отрицательные стороны дистанционного обучения в современной высшей школе // Современные проблемы науки и образования. 2021. № 4.